

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра ботаніки

Затверджено
на засіданні кафедри ботаніки
біологічного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 15 від 16 березня 2021 р.)

Завідувач кафедри _____

Силабус з навчальної дисципліни

«Фітогеографія»
що викладається в межах ОНП Біологія
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 091 Біологія

Львів 2021

Назва курсу	Фітогеографія
Адреса викладання курсу	вул. Грушевського 4, 79005, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра ботаніки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	09 Біологія, спеціальність 091 “Біологія”
Викладачі курсу	доцент кафедри ботаніки, канд. біол. наук Прокопів Андрій Іванович
Контактна інформація викладачів	andriy.prokopiv@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій (за попередньою домовленістю, на вул. Грушевського 4, ауд. 329)
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс передбачає формування знань про основні закономірності розміщення рослинного покриву Земної кулі і території України; набуття вмінь вирізняти в рисах рослинного покриву ті, що сформувалися під дією конкретних історичних, фізико-географічних, кліматичних та антропогенних чинників.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Фітогеографія» є вибірковою дисципліною за спеціальністю 091 “Біологія” для освітньої програми здобувачів доктора філософії і викладається в IV семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою). Охоплює основні відомості про закономірності розміщення наземного рослинного покриву в планетарному масштабі, характерні риси рослинного покриву основних біомів Земної кулі та історію їхнього формування.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Фітогеографія» є формування знань про основні закономірності розміщення рослинного покриву Земної кулі і території України; набуття вмінь й навичок вирізняти в рисах рослинного покриву ті, що сформувалися під дією конкретних історичних, фізико-географічних, кліматичних та антропогенних чинників.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Білоус Л.Ф. Біогеографія. Навчальний посібник. – Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. – 260 с. 2. Кукурудза С. І. Біогеографія. – Львів, 2003. – 504 с. 3. Гришко-Богменко Б. К. Географія рослин. – Київ,

1997. – 261 с.

4. Гришко-Богменко Б. К. Географія рослин України. – Київ, 1994.
5. Рослинність УРСР. В 4-х вип. – Київ, 1971–1974.
6. Геоботанічне районування Української РСР. – Київ, 1977. – 304 с.
7. Фекета І.Ю. Біогеографія. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт. Ужгород: Вид-во УЖНУ «Говерла». – 60 с.
8. Вальтер Г. Общаягеоботаника. – Москва, 1982. – 264 с.
9. Вальтер Г. Растительность Земного шара. – В 3-х т. – Москва, 1972. – 1975.
10. Марісова І.В. Біогеографія. Регіональний аспект. – Суми: Університетська книга, 2019. – 128 с.
11. Ішук О.В., М.М. Світельський, М.І. Федючка, С.І. Матковська, Т.В. Пінкіна, В.Д. Соломатіна. Біогеографія.; за заг. ред. О.В. Ішук. – Херсон: Олді-плюс, 2019. – 336 с.

Додаткова:

1. Абдурахманов Г.М., Криволуцкий Д.А., Мяло Е.Г., Огуреева Г.Н. Биogeография. – М.: Изд. центр «Академия», 2003. – 480 с.
2. Воронов А.Г., Дроздов Н.Н., Мяло Е.Г. Биogeография мира. - М.: "Высшая школа", 1985. - 264 с.
3. Второв П.П., Дроздов Н.Н. Биogeография. - М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2001. - 304 с.
4. Грант В. Эволюционный процесс. - М.: "Мир", 1991. - 488 с.
5. Мессерли Б., Айвз Дж. Д. Горы мира. - М.: Изд. дом "Ноосфера", 1999. - 454 с.
6. Мордкович В.Г. Основы биogeографии. М. Изд-во: КМК, 2005, 236 с.
7. Уиттеккер Р. Сообщества и экосистемы. - М.: Прогресс, 1980, - 327 с.
8. Kornaś J., Medwecka-Kornaś A. Geografiar roślin. – Warszawa 2002. – 634 с.
9. Zunino M., Zullini A. Biogeografia. Ladimensiones spaziale dell'evoluzione. 2nd ed.- SEA – 2004, 384 p.
10. Вавилов Н.И. Центры происхождения культурных растений / Пять континентов. - М.: Мысль, 1987. - 348 с.
11. Купцов А.И. Введение В

	<p>географію культурних рослин. - М.: Наука, 1975. - 292 с.</p> <p>12. Растительный мир Земли / Под ред. Ф. Фукарека, - М.: Мир, 1982, т.1-2. – 184 с.</p> <p>13. Тахтаджян А.Л. Происхождение и расселение цветковых растений. - Л., 1970.</p> <p>14. Тахтаджян А.Л. Флористические области Земли. - М., 1978.</p> <p>15. Толмачев А.И. Введение в географию растений. - Л., Изд-во Ленингр. ун-та, 1974. - 243 с.</p> <p>16. Шмитхюзен И. Общая география растений. - М.: Прогресс, 1966. - 307 с.</p> <p>17. Шафер В. Основы общей географии растений. - М. Изд-во иностранной лит-ры, 1956. – 380 с.</p> <p>18. Волгін С.О., Прокопів А.І. Біогеографічні зв'язки <i>Saxifraga</i> L. Українських Карпат. Бюлетень Нікітського ботанічного саду – 88, 2003. – С. 54-58.</p> <p>Періодичні видання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Journal of Biogeography. 2. Global Ecology and Biogeography. 3. Diversity and Distributions. <p>Інформаційні ресурси: http://geo-plant.ru/istoricheskaya-geografiya-rastenii-0 Історія географії рослин в Україні: http://www.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/UBJ/2007/Bot_4_2007_508-519.pdf Історія розвитку Землі: 1. http://www.geo-site.ru/index.php/2011-01-09-16-51-01.html</p>
Тривалість курсу	один семестр
Обсяг курсу	90 год, з яких 32 год лекцій, 16 год практич. занять і 42 год самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу здобувач буде:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - закономірності розміщення наземного рослинного покриву в планетарному масштабі і на території України; - сукупну і диференційовану дію чинників середовища на формування рослинного покриву конкретної фізико-географічної території. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на підставі аналізу даних історичної географії рослин, сучасної та палеокліматології, а також аналізу ступеню впливу людини на рослинний покрив,

	<p>спрогнозувати подальший його розвиток;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняти в рисах рослинного покриву конкретної території ті, які сформувалися під впливом природних (кліматичних, орографічних, едафічних, ценотичних тощо) і антропогенних чинників; - розробляти план заходів по збереженню існуючого або відновленню природного рослинного покриву певної території.
Ключові слова	рослинний світ, поширення, ареали, флористичні області земної кулі
Формат курсу	очний
	проведення лекцій, практичних занять і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Наведено у табл. 1
Підсумковий контроль, форма	іспит у кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі потребують базових загальнобіологічних і ботанічних знань.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	лекції, презентація (ілюстрація, демонстрація), пояснення, дискусія
Необхідне обладнання	персональний комп'ютер, загальноповжиті комп'ютерні програми і операційні системи, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. поточний контроль (за результатами виконання завдань на практичних заняттях): 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50; 2. іспит: 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50. <p>Іспит здобувач отримує на підставі усного опитування за питаннями екзаменаційного білету (3 розгнуті питання – 45 балів, 5 додаткових (уточнюючих питань) – 5 балів).</p>
Питання до іспиту (замірив знань)	<p>Екзаменаційні білети містять питання наступних тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Вступ в біогеографію. Методи біогеографії. 2 Географічні властивості фітобіоти. 3 Екологічна конституція видів – основа поширення рослин на земній кулі. 4 Ареалологія. Поняття ареалу та його типи. 5 Формування і динаміка ареалу. 6 Флористичні царства. Географічний аналіз

	<p>флори.</p> <p>7 Хорологічний аналіз флори. Міграції рослин.</p> <p>8 Фітогеографія островів.</p> <p>9 Історія розвитку рослинного покриву Землі.</p> <p>10 Закономірності розміщення рослинного покриву Землі. Основні біоми Земної кулі.</p> <p>11 Історія антропогенної трансформації рослинного покриву.</p> <p>12 Синантропізація рослинного покриву.</p> <p>13 Сучасний рослинний покрив України.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершенню курсу

Таблиця 1

Схема курсу «Фітогеографія»

Тиждень	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Додаткова література / ресурс для виконання завдань (за потреби)	Термін виконання
1	Вступ в біогеографію. Методи біогеографії.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
2	Географічні властивості фітобіоти.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
3	Екологічна конституція видів – основа поширення рослин на земній кулі.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
4	Ареалологія. Поняття ареалу та його типи.	Лекції – 4 год, самостійна робота – 2 год		2 тижні
5	Формування і динаміка ареалу.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
6	Флористичні царства. Географічний аналіз флори.	Лекції – 4 год, самостійна робота – 2 год		2 тижні
7	Хорологічний аналіз флори.	Лекції – 4 год,		2 тижні

	Міграції рослин.	самостійна робота – 2 год		
8	Фітогеографія островів.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
9	Історія розвитку рослинного покриву Землі.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
10	Закономірності розміщення рослинного покриву Землі. Основні біоми Земної кулі.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
11	Історія антропогенної трансформації рослинного покриву.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
12	Синантропізація рослинного покриву.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
13	Сучасний рослинний покрив України.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
14	Розподіл біорізноманіття на Земній кулі.	Практ. зан. – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
15	Ареал.	Практ. зан. – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
16	Флористичне районування.	Практ. зан. – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
17	Особливості поширення культурних рослин.	Практ. зан. – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
18	Географічне районування Земної кулі.	Практ. зан. – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
19	Широтна зональність рослинного покриву.	Практ. зан. – 2 год,		1 тиждень

		самостійна робота – 2 год		
20	Рослинний світ України.	Практ. зан. – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень
21	Категоризація синантропних видів рослин.	Практ. зан. – 2 год, самостійна робота – 2 год		1 тиждень

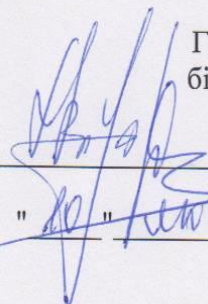
Автор

Андрій Прокопів

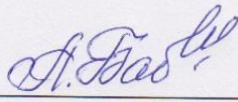
"Погоджено"

Голова методичної ради
біологічного факультету

Віталій Гончаренко

" 10 " лютого 2021 р.

Гарант ОНП

Андрій Бабський

" 1 " 02 2021 р.